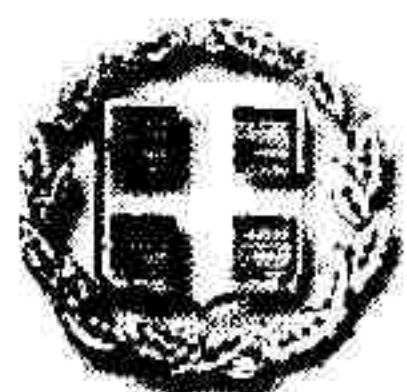

24 ΔΕΚ. 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 24 - 12 - 2014
Αριθ. πρωτ.: 1766/2014**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouleftikos@ypes.gr

Προς:
✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές:
- κ. Ιωάννη Δημαρά
- κ. Γαβριήλ Αβραμίδη
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5182/03-12-2014 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Ιωάννης Δημαράς και κ. Γαβριήλ Αβραμίδης, με θέμα «Ευτυχώς δεν χαλάμε την παράδοση στα πρόστιμα για τις χωματερές», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι κ.κ. Βουλευτές διαπιστώνουν ότι η Χώρα μας «δεν μπορεί να ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα των απορριμμάτων». Δεν νοείται ότι η επιβολή χρηματικής ποινής στη Χώρα μας για το διαχρονικό πρόβλημα (από το 2001) των ανεξέλεγκτων χωματερών, η προταθείσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματική ποινή των 26.046.846 ευρώ εφ' άπαξ και 71.194 ευρώ ημερησίως, πράγμα που θα σήμαινε 35.000.000 ευρώ άμεσα πληρωτέα και μετακύλισή της στους δήμους της Χώρας και τους δημότες, θα ήταν καλύτερη αντί για το «χάδι» των 10 εκατομμυρίων ευρώ. **Η υλοποίηση, πάντως, του Προγράμματος παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης του συνόλου των Χ.Α.Δ.Α. της επικράτειας και τα αποτελέσματά του, που αναγνωρίστηκαν ήδη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και ελαχιστοποίησαν το εφάπαξ πρόστιμο, ενώ απέτρεψαν προς το παρόν το ημερήσιο, αποτελεί μέρος της δράσης της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, που είναι σε εξέλιξη.** Προς ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας, από τις 3.036 ανεξέλεγκτες χωματερές που έχουν καταγραφεί διαχρονικά στη Χώρα, απομένουν σήμερα **μόνο 39 ενεργές**, από τις οποίες οι 21 σε μικρά νησιά (όπως τα Διαπόντια Κέρκυρας, τα Αντικύθηρα και η Γαύδος), εξυπηρετώντας συνολικά μόλις το 0,5% του πληθυσμού της Χώρας και αντίστοιχη ποσότητα των απορριμμάτων που παράγονται.

Αναλυτικά ενημέρωση παρέχεται από το Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της 2ας Δεκεμβρίου 2014.

Τον Οκτώβριο 2005 η Ελλάδα καταδικάστηκε από το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διάθεση αστικών αποβλήτων σε Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (1.128 ενεργοί Χ.Α.Δ.Α. τότε) και έδωσε προθεσμία για την αποκατάστασή τους έως το 2009.

Τον Απρίλιο 2009 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε προδικαστική διαδικασία για επιβολή χρηματικών κυρώσεων και τον Ιούνιο 2013 ανακοινώθηκε η εκ νέου παραπομπή της Χώρας, λόγω μη συμμόρφωσης με την απόφαση του 2005. Είχαν απομείνει 396 Χ.Α.Δ.Α. (90 ενεργοί και 306 ανενεργοί) από τους 3.036 Χ.Α.Δ.Α. που καταγράφηκαν διαχρονικά.

Η εκδίκαση της υπόθεσης έγινε τον Ιούνιο 2014 και, επειδή είχαν ήδη αποκατασταθεί στο μεταξύ 103 Χ.Α.Δ.Α., την ημέρα της εκδίκασης υπήρχαν 70 ενεργοί Χ.Α.Δ.Α. και 223 ανενεργοί (συνολικά 293).

Με τη σημερινή Απόφαση του Δικαστηρίου επιβάλλεται στην Ελλάδα:

- Κατ' αποκοπή πρόστιμο 10 εκατομμυρίων ευρώ, για τη μη συμμόρφωση με το διατακτικό της πρώτης δικαστικής απόφασης, που επέβαλε την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης από το 2005 ως το 2009. Σημειώνεται ότι η εισήγηση της Ε.Ε. και της Εισαγγελέως ήταν 22 εκατ. ευρώ, αλλά αναγνωρίζεται ότι η περιβαλλοντική ζημία που προκαλείται από τους εναπομείναντες Χ.Α.Δ.Α. δεν είναι τόσο σημαντική όσο πριν.
- Εξαμηνιαίο πρόστιμο 14.520.000 ευρώ, που υπολογίσθηκε για τους 293 Χ.Α.Δ.Α. που υπήρχαν το Μάιο 2014, απομεινόμενο, αναλόγως με τον αριθμό των Χ.Α.Δ.Α. που θα υπάρχουν τον Ιούνιο 2015. Η εισήγηση της Ε.Ε. ανερχόταν σε 71.180/ ημέρα, αλλά το Δικαστήριο θεώρησε ότι πρέπει να συνδεθεί με την πρόοδο των έργων.

Επομένως, η χρηματική ποινή θα απομειωθεί δραστικά, με το ενδεχόμενο ακόμη και πλήρους μηδενισμού της, δεδομένου ότι στο μεσοδιάστημα μέχρι σήμερα:

- αποκαταστάθηκαν πλήρως 48 Χ.Α.Δ.Α.
- έπαυσε η λειτουργία 31 Χ.Α.Δ.Α.
- δρομολογήθηκε η αποκατάσταση όλων των υπολοίπων.

Οι ελληνικές αρχές συνεχίζουν τις ενέργειες ολοκλήρωσης του προγράμματος αποκατάστασης των Χ.Α.Δ.Α., **με στόχο το μηδενισμό τους** και την πλήρη εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Παράλληλα, διεκδικούν τη χρησιμοποίηση των χρηματικών προστίμων για τη χρηματοδότηση έργων κατασκευής υποδομών υποκατάστασης των χωματερών, δεδομένο που άλλωστε έχει καταγραφεί ως σύσταση προς την Ε.Ε. από το Ευρωκοινοβούλιο.

Η κατάσταση σήμερα:

Η τρέχουσα εικόνα του Προγράμματος παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης Χ.Α.Δ.Α., έχει ως εξής:

- οι ενεργοί Χ.Α.Δ.Α. μειώθηκαν στους 39 (από 70 τον Ιούνιο 2014),
- οι ανενεργοί μειώθηκαν στους 206 (από 223 τον Ιούνιο 2014)

Από τους 39 ενεργούς Χ.Α.Δ.Α., οι 21, δηλαδή το 54% του συνόλου των ενεργών Χ.Α.Δ.Α., βρίσκονται σε νησιά 5 Περιφερειών της Χώρας και εξυπηρετούν συνολικά περίπου 60.000 κατοίκους, δηλαδή μόλις το 0,56% του πληθυσμού της Χώρας και ποσότητα απορριμμάτων της τάξης των 30.000 τόνων ανά έτος. Συγκεκριμένα, οι ενεργοί Χ.Α.Δ.Α. στις Περιφέρειες Ιονίων Νησιών, Αττικής, του Βορείου Αιγαίου και της Κρήτης βρίσκονται σε μικρά νησιά, δηλαδή στα Διαπόντια της Κέρκυρας, την Ύδρα, τα Κύθηρα, τα Αντικύθηρα και τη Γαύδο, ενώ στο Νότιο Αιγαίο υπάρχουν μεγάλα νησιά, όπως η Σαντορίνη αλλά και πολλά μικρότερα νησιά, όπως Κάλυμνος, Κάσος, Σίκινος κ.λπ. με ενεργό Χ.Α.Δ.Α. Οι υπόλοιποι 18 ενεργοί Χ.Α.Δ.Α. (46%) εντοπίζονται στην Πελοπόννησο, τη Δράμα και τη Νότια Εύβοια.

Η συνολική επίδοση του προγράμματος εξάλειψης των Χ.Α.Δ.Α. μέχρι και το Νοέμβριο 2014 έχει ως ακολούθως:

ü Ποσοστό παύσης λειτουργίας ενεργών Χ.Α.Δ.Α. σε σχέση με τον Οκτώβριο 2010: **84,3%.**

Η συνολική επίδοση του προγράμματος εξάλειψης των διαχρονικά καταγεγραμμένων Χ.Α.Δ.Α.:

ü Ποσοστό αποκατεστημένων Χ.Α.Δ.Α. σε σχέση με το σύνολο των καταγεγραμμένων: **92%.**

Συνεπώς, διαχρονικά, η συνολική πρόοδος των ενεργειών για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεξέλεγκτης διάθεσης είναι συστηματική και αξιόλογη και το πρόγραμμα ολοκληρώνεται.

Για όλες τις περιοχές υπάρχουν δρομολογημένα ή υλοποιούμενα έργα, τελικής ή/και μεταβατικής διαχείρισης. Το σύνολο δε των 245 Χ.Α.Δ.Α. έχει διασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Η τρέχουσα πρόοδος των έργων αποκατάστασης έχει ως ακολούθως:

- Αριθμός εκτελούμενων αποκαταστάσεων (με σύμβαση και ανάδοχο): **63** (25,7%)
- Αριθμός αποκαταστάσεων Χ.Α.Δ.Α. σε φάση δημοπράτησης: **127** (51,9%)

- Αριθμός Χ.Α.Δ.Α. σε φάση ολοκλήρωσης μελετών: **55** (22,4%)

Η εκτίμηση της εξέλιξης ως προς την ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης των υπολειπόμενων Χ.Α.Δ.Α. έχει ως ακολούθως:

- 25 Χ.Α.Δ.Α. αποκαθίστανται εντός του 2014
- 220 Χ.Α.Δ.Α. θα αποκατασταθούν εντός του 2015.

Αρμοδιότητα της Αυτοδιοίκησης:

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η διαχείριση των αστικών αποβλήτων αποτελεί ευθύνη και αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και σε ορισμένες περιπτώσεις Περιφέρειες), με την κεντρική διοίκηση να διατηρεί ρόλο επιτελικό, νομοθέτησης, περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανάλογα με την κατηγορία, ελεγκτικό, χρηματοδοτικό και εν γένει παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Κατά συνέπεια, το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει άμεση αρμοδιότητα και εμπλοκή στις επιλογές των αρμοδίων φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι προϋπόθεση για την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης είναι να λειτουργεί δίκτυο υποδομών, ώστε κάθε Δήμος να έχει πρόσβαση σε νόμιμη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων. Παράλληλα, με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων ΠΕΣΔΑ προωθείται, με βάση τις προτάσεις των οικείων Ο.Τ.Α., μεμονωμένα ή σε συνδυασμό:

- η μεταφορά των απορριμμάτων σε νόμιμα λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης γειτονικών περιοχών,
- η λειτουργία προσωρινών έργων διαχείρισης, όπως π.χ. μεμονωμένες εγκαταστάσεις μηχανικής διαλογής στερεών αστικών αποβλήτων, συστήματα κομποστοποίησης προδιαλεγμένων οργανικών ή διαχωρισμένων στερεών αστικών αποβλήτων, δεματοποιητές υπολειμμάτων και χώροι προσωρινής αποθήκευσης και
- η εντατικοποίηση αφενός της Διαλογής στην Πηγή αφετέρου της ανακύκλωσης.

Η επιλογή της προσφορότερης εναλλακτικής λύσης εξαρτάται από το συνολικό κόστος διαχείρισης, τα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής και την κρισιμότητα του εκάστοτε χρονοδιαγράμματος σε συνάρτηση με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των υποδομών του ΠΕΣΔΑ προς τελική εξυπηρέτηση των Δήμων.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αντιλαμβανόμενο την κρισιμότητα της κατάστασης, έχει ήδη προχωρήσει - στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του - σε συγκεκριμένες ενέργειες, όπως:

- α) αποτύπωση της περιβαλλοντικής κατάστασης πολλών περιοχών, μέσω των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος,
- β) εξεύρεση προσωρινού αποδέκτη για τη νόμιμη διάθεση των απορριμμάτων, με την έγκριση, από κοινού με το Υπουργείο Εσωτερικών, της προσωρινής μεταφοράς των απορριμμάτων,
- γ) εκκίνηση ή/ και επιτάχυνση τοπικών προγραμμάτων ανακύκλωσης συσκευασιών,
- δ) χρηματοδότηση των έργων διαχείρισης αποβλήτων, των έργων αποκατάστασης Χ.Α.Δ.Α. και της δημόσιας δαπάνης για πολλά έργα περιφερειακών σχεδιασμών,
- ε) νομοθετικές πρωτοβουλίες και θεσμικές ρυθμίσεις, οι οποίες και θα συνεχισθούν.

Οι υποδομές σήμερα:

Λειτουργούν 75 Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.), δίκτυο 54 Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (Σ.Μ.Α.), συστήματα διαλογής στην πηγή συσκευασιών για περίπου 85% του πληθυσμού, 31 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, καθώς και 4 Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων.

Υλοποιούνται 19 νέοι Χ.Υ.Τ.Α., 17 επεκτάσεις Χ.Υ.Τ.Α. και 34 Σ.Μ.Α. Επίσης, προς υπογραφή σύμβασης είναι οι μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων στην Πελοπόννησο, Δυτική Μακεδονία, Η-

λεία, Σέρρες και Ήπειρο, ενώ εξελίσσονται οι διαγωνισμοί για τις ΜΕΑ Αλεξανδρούπολης, Αιτωλο-ακαρνανίας, Θήβας και Φωκίδας (ΟΕΔΑ).

Πίνακας 1: ΧΑΔΑ ανά Περιφέρεια (Νοέμβριος 2014)

Περιφέρεια	Τρέχουσα κατάσταση των 396 Χ.Α.Δ.Α.			Υπόλοιποι Χ.Α.Δ.Α. προς αποκατάσταση						
	Ενεργοί	Ανενεργοί	Αποκατεστημένοι	10 ^{ος} 2012	3 ^{ος} 2013	5 ^{ος} 2013	8 ^{ος} 2013	12 ^{ος} 2013	4 ^{ος} 2014	11 ^{ος} 2014
Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	1	7	5	13	13	13	13	12	11	8
Κεντρικής Μακεδονίας	0	52	19	71	69	67	66	66	64	52
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ηπείρου	0	1	38	39	30	22	10	6	2	1
Θεσσαλίας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ιονίων Νήσων	3	7	4	14	14	14	14	10	10	10
Δυτικής Ελλάδας	4	8	7	19	16	15	15	12	12	12
Στερεάς Ελλάδας	3	10	57	70	68	66	66	54	35	13
Αττικής	3	9	6	18	18	18	18	18	18	12
Πελοποννήσου	10	72	0	82	82	82	82	82	82	82
Βορείου Αιγαίου	2	7	2	11	11	11	9	9	9	9
Νοτίου Αιγαίου	12	32	7	51	49	49	49	49	46	44
Κρήτης	1	1	6	8	8	8	7	5	4	2
ΣΥΝΟΛΟ	39	206	151	396	378	365	349	323	293	245

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσης από τον Οκτώβριο 2010 μέχρι και το Νοέμβριο 2014.

Πίνακας 2. Συνολικά αποτελέσματα παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης Χ.Α.Δ.Α.

	ΑΡΙΘΜΟΣ Χ.Α.Δ.Α.								
	Οκτ 2010	Μαρ 2011	Ιουν 2011	Οκτ 2012	Μαι 2013	Αύγ 2013	Δεκ 2013	Απρ 2014	Νοε 2014
Ενεργοί Χ.Α.Δ.Α.	249	99	82	78	73	71	70	70	39
Αποκατεστημένοι Χ.Α.Δ.Α.	2343	2358	2358	2641	2672	2688	2714	2744	2792
Ανενεργοί Χ.Α.Δ.Α. σε διαδικασία αποκατάστασης	444	579	596	318	292	278	253	223	206
Σύνολο Χ.Α.Δ.Α. που χρήζουν αποκατάστασης	693	678	678	396	365	349	323	293	245

Επίσης, εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) για επενδύσεις (Σ.Α.Τ.Α.) έχουν κατανεμηθεί για την κάλυψη έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων, ως ακολούθως:

Α. Στους Δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου το συνολικό ποσό των 9.658.325,50 ευρώ - εκ των οποίων για τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας 1.462.680 ευρώ, της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας 2.084.967,50 ευρώ, της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας 1.826.530 ευρώ, του της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας 1.816.827,50 ευρώ και της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας 2.467.320,50 ευρώ.

Β. Στους Δήμους της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου το συνολικό ποσό των 4.951.597,50 ευρώ - εκ των οποίων στους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου 2.255.215 ευρώ, της Περιφερειακής Ενότητας Σάμου 1.316.207,50 ευρώ και της Περιφερειακής Ενότητας Χίου 1.380.175 ευρώ.

Γ. Στους Δήμους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου το συνολικό ποσό των 5.310.922,50 ευρώ - εκ των οποίων για τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Δωδεκανήσου 3.484.392,50 ευρώ και της Περιφερειακής Ενότητας Κυκλάδων 1.826.530 ευρώ.

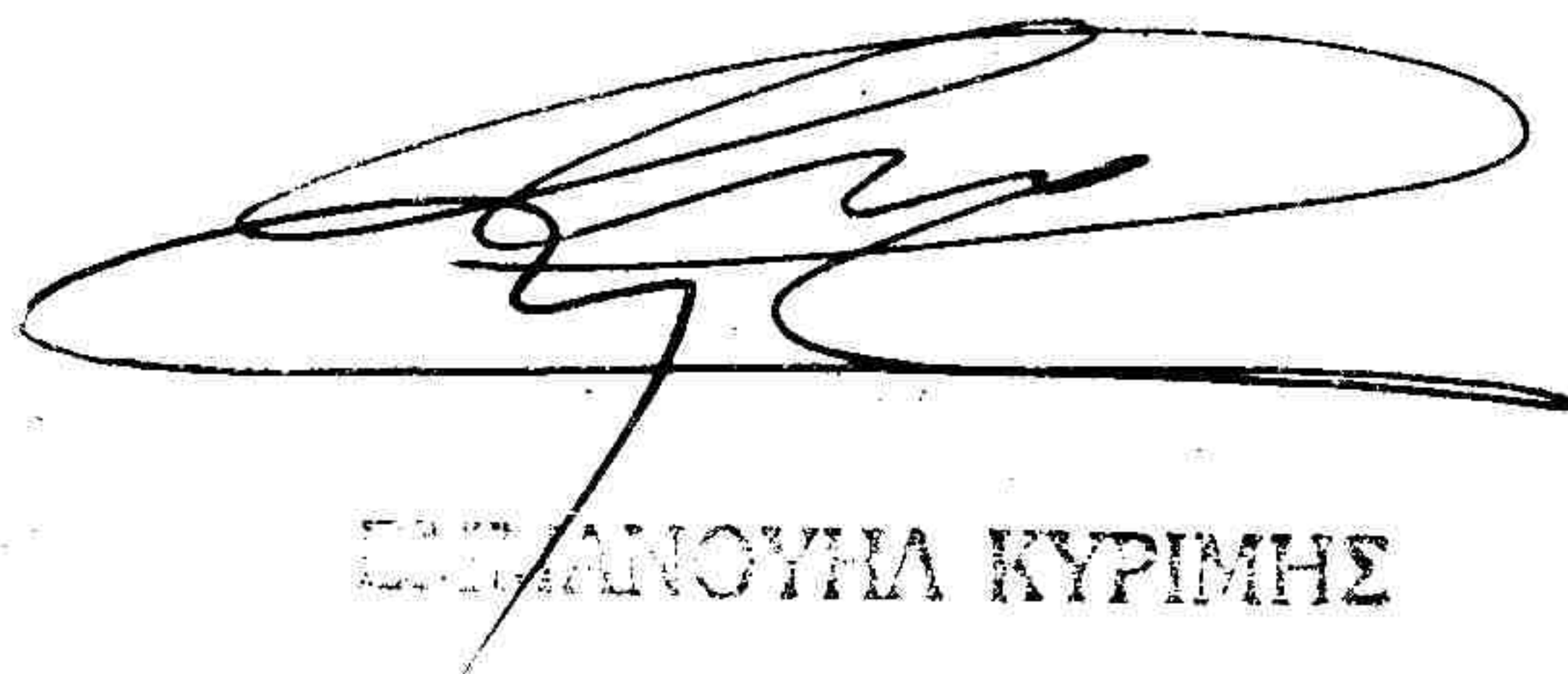
Επιπλέον, στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ» έχουν ενταχθεί έργα, μεταξύ άλλων, στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου που αφορούν στις αποκαταστάσεις Χ.Α.Δ.Α., στα επιχειρησιακά σχέδια ΦΟΣΔΑ, στις μελέτες αποκατάστασης χώρων διάθεσης απορριμμάτων, στις μελέτες εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων κ.ά., συνολικού ύψους 5.762.028 ευρώ, οι πληρωμές των οποίων ανέρχονται, έως σήμερα, στο ύψος των 3.347.029 ευρώ.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να ενημερώσουν την Εθνική Αντιπροσωπεία είναι τα συνεργαζόμενα Υπουργεία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ

ΕΦΣΤΑΘΙΟΥΝΑ ΚΥΡΙΜΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
3. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου